

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-822/12-E

Název	Mateřská škola Načešice, okres Chrudim
Sídlo	Načešice 116, 538 03 Heřmanův Městec
E-mail	msnacesice@centrum.cz
IČ	75016567
Identifikátor	600089690
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Štěpánka Fišerová
Zřizovatel	obec Načešice
Místo inspekční činnosti	Načešice 116, 538 03 Heřmanův Městec
Termín inspekční činnosti	11. až 13. 9. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Načešice, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost jednotřídní mateřské školy s provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny. Na základě výjimky udělené zřizovatelem je možné naplňovat třídu do počtu 28 dětí, což je již několik let plně

využito. V době inspekční činnosti škola vykazovala 29 dětí, z toho dvě byly v souladu s právními předpisy přijaty na jedno místo kapacity a v docházce do školy se střídají. Z celkového počtu bylo deset dětí v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky, z toho dvě měly její odklad. Jedno dítě bylo mladší tří let. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Rok na hradě“ (dále „ŠVP PV“). Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 400 Kč měsíčně.

Informace o vzdělávací nabídce i přijímacím řízení může veřejnost získat na nových internetových stránkách, které byly v průběhu inspekční činnosti částečně aktualizovány. K prezentaci činnosti školy dochází rovněž při veřejných kulturních akcích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci dlouhodobě, pro výkon této činnosti splňuje kvalifikační předpoklady. Vzhledem k velikosti školy si ponechala ve své kompetenci většinu povinností spojených s organizací provozu i vzdělávacím procesem. Vzájemnou vnitřní informovanost postavila na každodenním osobním kontaktu malého pracovního kolektivu. Ve vztahu k pedagogickým pracovníkům rovněž využívá jednání pedagogické rady. Ze záznamů z těchto jednání je zřejmé řešení organizačních a pedagogických záležitostí včetně diskuzí k hodnocení individuálních i celkových výsledků vzdělávání. Méně zřetelné je již přijímání záměrů a prostředků pro zkvalitnění jednotlivých oblastí spojených s činností školy. Totéž vyplývá i z hodnoticích dokumentů. V ŠVP PV je sice popsán evaluační systém školy, ale jeho realizace v plném rozsahu neprobíhá, čímž není podporován koncepční rozvoj školy. Rovněž kontrolní systém ředitelky je funkční pouze částečně, což se projevilo v některých zjištěných nedostacích souvisejících s činností školy (např. školní stravování, oblast finanční kontroly, vedení dokumentace).

Realizovaný ŠVP PV není v souladu s daným rámcovým vzdělávacím programem, neboť neobsahuje požadované informace z okruhu podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Kvalitu dokumentu snižují také četné nepřesnosti a nepřehlednost některých údajů, zejména vztahujících se ke vzdělávacímu obsahu.

Vzdělávání zajišťují spolu s ředitelkou ještě dvě učitelky se zkráceným pracovním úvazkem (0,5). Jedna z nich je odborně kvalifikovaná s mnoholetou pedagogickou praxí a ve škole působí ještě jako školní asistentka ve stejném pracovním rozsahu. Druhá učitelka si požadovanou odbornost studiem doplňuje. Ředitelka školy doložila úsilí zajistit vzdělávací proces odborně kvalifikovanou osobou. Plán dalšího vzdělávání méně vychází z potřeb školy vzešlých z hodnoticích procesů. Ve škole není příliš využívána také výměna zkušeností v uplatňování vzdělávacích metod a forem s jinými školami obdobného typu, ani vzájemné hospitace pro poskytování zpětné vazby pro zkvalitnění pedagogického procesu. To se odráží v určité stereotypnosti pedagogických postupů.

Škola sídlí v přízemní budově, která od poslední inspekční činnosti (v březnu 2015) prošla za podpory zřizovatele rozsáhlou rekonstrukcí, což zkvalitnilo materiálně technické zázemí pro její činnost. Podle finančních možností je pozvolna modernizováno a doplňováno také materiální vybavení, které zohledňuje i podmínky vzdělávání dětí od dvou let. Stolký a židle odpovídají svou velikostí rozdílné výšce dětí, kterým jsou tím vytvořeny kvalitní podmínky ke správným návykům při činnostech realizovaných u stolků i dobrému držení těla. Různorodost hraček a didaktických pomůcek umožňuje realizaci běžných herních a vzdělávacích činností. Přesto je méně pestré a ne zcela plnohodnotné z hlediska vytvořených motivačních herních koutků pro spontánní aktivity nebo možnosti průběžného

odpočinku zejména nejmenších dětí. Rovněž tak zázemí pro pedagogy nevytváří plně funkční prostor s přehledným uložením učebních pomůcek.

Zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví včetně prevence sociálně patologických jevů jsou stanoveny v interních dokumentech školy. Vstup do budovy školy byl nově upraven tak, aby byl po celý den zabezpečen proti vstupu cizích osob. Děti jsou přiměřenou formou seznamovány s ochranou zdraví, uvedená tematika je přirozenou součástí vzdělávacího obsahu. K obohacení vzdělávací nabídky v této oblasti škola zařazuje zajímavé aktivity ve spolupráci např. s hasiči, Policií ČR. Děti jsou rovněž směřovány k utváření povědomí o zdravém způsobu života. Přispívá k tomu mj. realizace plaveckého výcviku i častý pobyt venku. Při něm škola pro vzdělávací, pohybové i relaxační aktivity vhodně využívá nejen školní zahradu vybavenou herními prvky a dopravním hřištěm, ale i blízké okolí, zejména les.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka vychází z integrovaných bloků nastavených ve ŠVP PV. Plánování konkrétního učiva dosud neprobíhá zcela systematicky. Učitelky se minimálně zaměřují na rozpracování obsahově standardní nabídky vzdělávacích podnětů pro děti všech věkových kategorií, jak je uvedeno v ŠVP PV. To ve spojení s uplatňovanými pedagogickými postupy snižuje efektivitu vzdělávacího procesu z hlediska vyváženého osvojování klíčových kompetencí. Tento stav přetrvává již od minulé inspekční činnosti. Ve sledovaném vzdělávání byly výrazně rozvíjeny kompetence k učení, nejméně k řešení problémů.

Ve škole v průběhu inspekční činnosti po celý den panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci a kladném přijetí. Ne příliš vhodně ale působilo oslovování pedagogů jménem. Učitelky podle potřeby uplatňovaly vhodný osobní přístup. U nejmladších dětí se zaměřovaly na jejich adaptaci na nové prostředí, na zvládání sebeobsluhy a navazování vzájemných vztahů. Přirozeným způsobem docházelo k příznivému sociálnímu učení, žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu. Rovněž se dětem průběžně dostávalo především ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. Jen ojediněle byly děti vedeny k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe.

Organizace dopoledního vzdělávání probíhala sice v převážně pevném režimu střídání spontánních a řízených činností, ale byla plynulá, pouze s nezbytnými prostoji. V čase diferencovaného odpočinku po obědě a také při odpoledních činnostech se tyto druhy činností vhodně prolínaly. Zejména v této době byla zvýšená pozornost věnována dětem v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s jejím odkladem. Přejít na vyšší stupeň vzdělávání usnadňuje také spolupráce se Základní školou Heřmanův Městec.

Pro spontánní vyžití měly děti k volné dispozici dostatečné množství hraček a stavebnic a různých didaktických pomůcek. Hry si volily převážně samostatně podle zájmu, v případě nerozhodnosti při příchodu do školy jim byla činnost většinou nabídnuta. Děti se především věnovaly tematickým a manipulačním aktivitám, které zprvu probíhaly v tvůrčí a příjemné atmosféře. Později, pokud se jim nedostávalo výraznějších podnětů, byla někdy zaznamenána postupná ztráta smyslnosti hry nebo časté střídání aktivit, občas spojené se zvýšeným hlukem. Ten byl často registrován v průběhu celého dne, kdy narušoval klidný průběh vzdělávání včetně stolování, v dílčích situacích nepříznivě ovlivňoval psychickou pohodu zejména nejmladších dětí.

Řízené činnosti probíhaly v převažující míře formou frontální, v menší míře individuální a skupinovou. V jejich průběhu byly uplatňovány především klasické metody vzdělávání, i když často s možností činného zapojení. Přesto se střídaly fáze, kdy děti byly aktivní a kdy část z nich zaujala spíše pasivní postoj. U některých docházelo ke snižování pozornosti, ke které byly vybízeny. V těchto situacích se projevilo ojedinělé rozlišení vzdělávací nabídky s ohledem na potřeby jednotlivců, popřípadě na věkové složení dětské skupiny. Ze zhlédnutého vzdělávání i záznamů v třídní knize vyplývá méně časté využívání aktivizujících metod v podobě experimentu, samostatného řešení problémů s hledáním různých východisek a cíleného kooperativního učení.

Vzdělávací nabídka mnohdy navazovala na již získané poznatky a zkušenosti dětí, které byly dále upevňovány nebo prohlubovány. Při její realizaci výrazně docházelo k rozvoji mechanické paměti, komunikativních dovedností, hrubé i jemné motoriky. Značná část učiva podporovala utváření elementárního povědomí o přírodním prostředí. Intuitivně i cíleně byly utvářeny předčtenářské dovednosti a předmatematické schopnosti (i když s menší podporou logického myšlení). Škola se zatím stále v malé míře zabývá kolektivní logopedickou prevencí.

K realizaci vzdělávacích cílů napomáhá doplňování obvyklé vzdělávací nabídky rozličnými aktivitami, např. kulturního a poznávacího charakteru a akcemi společnými pro děti a jejich rodiče (mj. intuitivní pedagogika, „Pasování na rytíře“). Děti mají možnost na základě zájmu zúčastnit se pěti lekcí tance a jógy pod vedením lektorů za úplatu. Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí. Odpovídající výsledky projevovaly v oblasti získávání a využívání sociálních dovedností a při adaptaci nově přichozích dětí. Děti bezprostředně mezi sebou i s dospělými komunikovaly, prezentovaly zážitky a myšlenky. K tomu využívaly přiměřenou slovní zásobu. Při jejich vyjadřování bylo patrné, že všechny nejstarší děti nemají dosud dokončen vývoj správné výslovnosti veškerých hlásek. Děti při činnostech dokázaly pracovat podle instrukcí a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky. Zejména starší chápaly základní číselné a matematické souvislosti, určovaly první hlásku slova, rozeznaly některá písmena. V průběhu vzdělávání prokázaly děti odpovídající vědomosti z přírodovědné oblasti, projevovaly zájem o nové informace s využitím lupy.

Děti se orientovaly v prostředí školy bezproblémově. Při pohybových aktivitách reagovaly na pokyny, dokázaly přiměřeně svým schopnostem napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru. Úspěšně byly rozvíjeny výtvarné dovednosti. Děti pracovaly s barvami odvážně, zaujatě ztvárňovaly vlastní představy, částečně se dařilo ovládat koordinaci ruky a oka. S ohledem na svoje možnosti zvládaly manipulaci s běžnými pomůckami, zvláště při stolování jich většina prokázala značnou samostatnost v sebeobsluze i přijímání tekutin v průběhu dne.

Učitelky průběžně sledují úroveň sociálního vývoje dětí a také oblast znalostí a dovedností dětí, o každém dítěti vedou záznamy. Zpravidla v nich ale chybí záměry pro přizpůsobení obsahu vzdělávání a didaktických postupů včetně následného vyhodnocení úspěšnosti uplatněných prostředků. Získané poznatky se dosud jen ojediněle promítají do plánování a realizace cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. Pro děti s odkladem povinné školní

docházky jsou vytvořeny plány pedagogické podpory, se kterými učitelky začínají pracovat. Zákonní zástupci jsou o obsahu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni, v případě potřeby jim jsou nabízeny kontakty na další odborníky (např. logoped).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupně jsou zkvalitňovány materiální podmínky,
- v oblasti řízení školy a v uplatňování metod a forem práce nedošlo ke zlepšení, kvalita průběhu předškolního vzdělávání zůstala na úrovni, která vyžaduje zlepšení.

Silné stránky

- Využívání umístění školy k častému pobytu v přírodě spojeného s rozvojem fyzické zdatnosti a s podnětným environmentálním vzděláváním.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a hodnotící mechanismy přinášející jen minimum informací potřebných ke zvyšování úrovně sledovaných oblastí,
- spíše formální pojetí pedagogické diagnostiky neobsahující závěry pro další výchovné a vzdělávací působení (vyjma dětí s riziky školní neúspěšnosti),
- přetrvávající uplatňování klasických forem vzdělávání, v dopoledním bloku činností spojených s pevnou organizací,
- méně efektivní zpětná vazba k práci pedagogů nepřispívající ke zkvalitňování vzdělávacího procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit výkon funkce ředitelky zejména v oblastech pedagogického řízení, kontrol, a vedení dokumentace školy,
- zkvalitnit školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, uvést jej do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání,
- prohlubovat hodnotící procesy, tak aby byly získány objektivní informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy, a poznatky využít ke koncepčnímu rozvoji,
- provázat vhodnou změnou organizace všechny činnosti v dopoledním vzdělávacím bloku,
- podpořit ve větší míře utváření poznatků a dovedností dětí prostřednictvím pestřejších aktivizujících metod a forem práce,
- využívat pedagogicko-diagnostické aktivity k průběžnému formulování závěrů pro volbu vzdělávacích strategií a na jejich základě diferencovat nabídku činností,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a získané znalosti uplatňovat v praxi,
- zajistit v součinnosti se zřizovatelem dětem podmínky pro plnohodnotný výběr hraček a didaktických pomůcek i průběžný odpočinek.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Načešice okres Chrudim ze dne 8. 9. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. 1. 2003 s účinností od 1. 1. 2003, čj. KrÚ 7207/2002 OŠMS
3. Jmenování Krajského úřadu Pardubického kraje do funkce ředitelky Mateřské školy Načešice, okres Chrudim ze dne 26. 6. 2002 s účinností od 1. 8. 2002, čj. KrÚ 3883/2002 OŠMS
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. 9. 2012 na dobu 6 let
5. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě ze dne 26. 5. 2005
6. Školní matrika – školní rok 2017/2018
7. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok na hradě“ s platností od 1. 9. 2009 a aktualizací 8/2017
9. Třídní kniha – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
10. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2017/2018
11. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2017/2018
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
15. Dokumentace týkající se školního stravování dětí platná k datu inspekce
16. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 9. 10. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Štěpánka Fišerová, ředitelka školy

Štěpánka Fišerová v. r.

V Načešicích 12. 10. 2017